

Ohjaamo-toimintaa koordinoiva valtakunnallinen yksikkö

Kohtaamo-hanke on koordinoitu Ohjaamo-toimintaa vuodesta 2014 lähtien. Toiminta on keskittynyt Ohjaamo-konseptin sanoittamiseen, levittämiseen, vakiinnuttamiseen ja Ohjaamojen alueelliseen ja paikalliseen tukemiseen verkostotyön eri vaiheissa. Ohjaamoja on tuettu myös viestinnässä, markkinoinnissa, tiedontuotannossa, keskinäisessä verkostoitumisessa ja tuotettu tutkimustietoa toiminnan kehittämiseksi. Lisäksi Kohtaamo on rakentanut ohjaustaverkossa.fi palvelua ohjauksen työkaluksi.

Koordinointi on tähän asti tarkoittanut Ohjaamo-palvelujen kehittämistä yhdessä sekä ministeriöiden (TEM, OKM, STM) että paikallisten Ohjaamojen kanssa. Ohjaamojen vakiinnuttamisen tueksi on nimitetty myös valtakunnallinen Ohjaamojen ohjausryhmä 1.10.2017. Ohjaamo-palvelut edustavat monialaista matalan kynnyksen palvelua, jonka onnistunut koordinointi edellyttää siirtymistä hankevetoisesta toiminnasta pysyvämpään rakenteeseen. Suuri osa Ohjaamoista on aloittanut toimintansa ESR-hankkeina ja hallituksen osoittaman lisärahoituksen myötä niiden toiminta vakiinnutettiin vuosille 2018-2021. Tällä hetkellä Ohjaamo-palvelupisteitä syntyy lähinnä kaupunkien ja kuntien omasta aloitteesta.

Ohjaamo-palvelujen kehittämiseksi tarvitaan jatkossa selkeä linjaus pysyvän valtakunnallisen koordinaatioyksikön perustamisesta, joka tarkoittaa siirtymistä hankevetoisesta toiminnasta pysyvämpään rakenteeseen. Kohtaamon hankesuunnitelmassa mainitaan hankkeen yhtenä toimenpiteenä *Ohjaamo-toiminnan vakiinnuttaminen olemassa olevaan hallintomalliin ja luoda Ohjaamo-toiminnan tarvitsema koordinaatorakenne hankkeen jälkeiselle ajalle.*

Seuraavassa esitämme Kohtaamon koordinaatiotyön ja kokemuksen pohjalta luonnoksen siitä, mitkä tulisi olla Ohjaamoja koordinoivan pysyvän yksikön tehtävät, rakenne, toimintatapa ja osaamisen alueet.

1. Koordinaatioyksikön tehtävät

Toiminnan johtaminen

- Ohjaamo-toiminnan linjausten valmistelu ja käytäntöön vieminen
- edunvalvonta ja toimintaedellytysten varmistaminen
- vaikuttaminen ja yhteistyö Ohjaamojen ohjausryhmän kanssa
- kansainvälisen yhteistyön edistäminen

Ohjaamoverkoston johtaminen

- toimijoiden verkottaminen ja yhteistyön vahvistaminen
- alueellisen koordinaation tukeminen

Viestintä ja markkinointi

- verkkosivujen ja sosiaalisen median kanavien ylläpito
- Ohjaamojen valtakunnallinen markkinointi ja brändin rakentaminen
- Ohjaamojen toiminnasta viestiminen valtakunnallisesti
- tiedon tuottaminen valtakunnallisesti tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluista nuorille

Konsultatiivinen ja koulutuksellinen tuki Ohjaamoille

- henkilöstön osaamisen kehittäminen
- koulutusten järjestäminen ja hankinta

Tiedon tuottaminen Ohjaamojen toiminnasta ja tuloksista

- tiedon tuottamisen tukeminen ja koonti
- Ohjaamo-toimintaa koskevan tutkimuksen edistäminen ja koordinointi

Verkko-ohjauksen ylläpito ja tuki (ohjaustaverkossa.fi)

- tekninen ylläpito, hallinnointi ja kehittäminen
- ohjaajien verkoston tuki
- verkko-ohjausosaamisen koulutuksellinen tuki

2. Yksikön rakenne ja hallinnolliset järjestelyt

Tavoite on kolmen ministeriön (TEM, OKM, STM) ohjauksessa toimiminen siten, että varsinainen toimiaika olisi määräaikainen, esim. viisivuotiskausi (vrt. lapsiasiavaltuutettu)

Tulossopimus tehdään ministeriöiden kanssa vuosittain.

Hallinnollinen rakenne tulee olla mahdollisimman autonominen siten, että koordinaatioyksikkö raportoi toiminnastaan rahoittaville ministeriöille ja Ohjaamojen ohjausryhmälle.

Jokainen nuorisotakuuta toteuttava ministeriö on rahoittamassa koordinaatioyksikköä varmistaaksemme alakohtaisen sitoutumisen ja kehittämisen.

Yksikkö voi muodostua myös eri alueilla toimivista työntekijöistä, mutta heidän työsuhteensa tulee olla samassa organisaatiossa samoilla työehdoilla, esimerkiksi ELY-keskukseen.

Tehtävän valtakunnallisen luonteen vuoksi on toivottavaa, että yksikkö ei olisi fyysisesti keskitetty vain Helsinkiin tai pk-seudulle.

3. Koordinaatioyksikön toimintapa suhteessa Ohjaamoihin

Toimii valtakunnallisena Ohjaamo-toiminnan edunvalvojana ja tukena.

Järjestää valtakunnallisia foorumeja Ohjaamo-toimijoille sekä verkossa että kasvotusten.

Suhde paikallisiin Ohjaamoihin on konsultoiva ilman määräysvaltaa siihen, miten palveluja tuotetaan.

Ohjaamo-toiminnan operatiivinen johto olisi säilytettävä alueiden ja kuntien vastuulla mahdollisimman lähellä nuoria asiakkaita.

Pitää aktiivisesti yhteyttä nuorten palveluja tuottaviin valtakunnallisiin organisaatioihin.

Huolehtii valtakunnallisen Ohjaamo-brändin tunnettavuudesta yhdessä Ohjaamojen kanssa.

Toimii linkkinä Ohjaamo-palveluja tukevien hankkeiden ja järjestöjen välillä järjestäen foorumeja niiden yhteiselle strategiatyölle.

Konsultoi eri rahoittajien hankehakemuksia (esim. STEA, ESR) liittyen Ohjaamo-toiminnan kehittämiseen.

Tukee nuorten palvelujen alueellista verkostotyötä.

Järjestää ja tuottaa osaamista kehittävää koulutusta ja valmennusta kumppanihakkeiden, muiden koulutuksen järjestäjien sekä Ohjaamojen kanssa.

4. Koordinaatioyksikön osaamisvaatimukset

Osaamisvaatimukset perustuvat yksikön tehtäviin (kohta 1.) Yksikössä tulee olla osaamista

- Ohjaamo-konseptin kehittämisessä, johtamisessa ja päätöksenteon ennakoinnissa
- Ohjaamoverkoston johtamisessa ja fasilitoinnissa
- Ohjaamojen prosessikonsultoinnissa
- Viestinnän ja markkinoinnin suunnittelussa, konsultoinnissa ja toteuttamisessa
- Tutkimus- ja tilastotiedon koostamisessa ja raportoinnissa
- Verkko-ohjauspalvelun(ohjaustaverkossa.fi) teknisessä ja sisällöllisessä kehittämisessä